

แผนช่วยเหลือทางการเงินฉบับใหม่ของยูโรโซน...เครื่องมือที่มีข้อกังขา

อนาคตของยูโรโซนกำลังอยู่ในช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อที่สำคัญแม้ว่ากลุ่มผู้นำยูโรโซนได้ช่วยกันขบคิดแผนช่วยเหลือฉบับใหม่ไปตั้งแต่เดือนตุลาคม 2554 เพื่อแก้ไขวิกฤตการเงินของยูโรโซนที่เรื้อรังมานาน แต่น่าเสียดายที่นักลงทุนทั่วโลกให้การตอบรับแผนดังกล่าวในเชิงบวกเพียงช่วงสั้นๆ เท่านั้น เพราะแผนที่ประกาศออกมาข้างาตราละเอียดปลีกย่อยอยู่มาก ซ้ำยังมีข้อกังขาอีกหลายอย่างที่ต้อจจับตามองอย่างใกล้ชิด

แผนช่วยเหลือฉบับนี้มีรายละเอียดอย่างไร และจะสามารถแก้วิกฤตการเงินครั้งนี้ได้มากน้อยแค่ไหน มาดูกันค่ะ ประการแรก กรีซจะได้รับความช่วยเหลือทางการเงินเพิ่มจาก 109 พันล้านยูโร เป็น 130 พันล้านยูโร ขณะที่ธนาคารพาณิชย์และภาคเอกชนยินยอมปรับลดมูลหนี้ (Write Down) ของกรีซลงถึง 50% จากที่เคยตกลงกันในเดือนกรกฎาคมว่าจะลดมูลหนี้ให้ 21% ซึ่งคาดกันว่าจะส่งผลให้ยอดหนี้สาธารณะต่อ GDP ของกรีซลดลงจากราว 160% ในปัจจุบันเหลือ 120% ภายในปี 2563 อย่างไรก็ตาม ประเด็นที่ต้องจับตามองคงหนีไม่พ้นว่ารัฐบาลผสมแห่งชาติกรีซจะสามารถดำเนินมาตรการลดยอดขาดดุลงบประมาณอย่างเคร่งครัดตามเงื่อนไขการขอรับความช่วยเหลือทางการเงินได้อย่างไรท่ามกลางความไม่พอใจของชาวกรีซที่นับวันยิ่งทวีความรุนแรงขึ้นจนบานปลายเป็นความวุ่นวายหลายต่อหลายครั้งขณะที่มาตรการดังกล่าวเองก็เป็นอุปสรรคสำคัญต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจของกรีซอีกด้วย

ประการที่สอง คือ การเพิ่มวงเงินกองทุนภายใต้สำนักงานกำกับเสถียรภาพการเงินยุโรป (European Financial Stability Facility : EFSF) เป็น 1 ล้านล้านยูโร (1.4 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ) จากเดิมที่เคยตกลงกันไว้ที่ 440 พันล้านยูโร เพื่อเพิ่มความช่วยเหลือทางการเงินแก่ประเทศในยูโรโซนที่ประสบวิกฤตการเงินในอนาคต แต่นักวิเคราะห์หลายฝ่ายไม่แน่ใจนักว่าจะเพียงพอต่อการยุติการลุกลามของวิกฤตการเงินได้ เพราะหากจะให้พอ เงินกองทุนควรอยู่ที่ 2-3 ล้านล้านยูโร นอกจากนี้ อีกสิ่งหนึ่งที่หลายฝ่ายในยูโรโซนไม่พอใจนัก คือ การเพิ่มทุนครั้งนี้อาจต้องดึงบราซิล รัสเซีย อินเดีย จีน และแอฟริกาใต้ ซึ่งเป็นสมาชิกกลุ่ม BRICS มาร่วมด้วย ซึ่งเฉพาะจีนเพียงประเทศเดียวก็มีเงินทุนสำรองระหว่างประเทศมากถึง 3.2 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐแล้ว จึงทำให้ยูโรโซนดูเหมือนไร้อำนาจในการจัดการปัญหาของตัวเอง ขณะที่บางฝ่ายก็โต้กลับว่าก็เพราะที่ประชุมยูโรโซนคัดค้านการแปรรูป EFSF เป็นธนาคารเพื่อให้สามารถกู้ยืมเงินจากธนาคารกลางยุโรปอย่างไม่จำกัดตามที่ฝรั่งเศสเสนอ เรื่องจึงต้องลงเอยแบบนี้ แต่ไม่ว่าใครจะเห็นด้วยหรือไม่ ก็คงต้องยอมรับว่าประเทศเศรษฐกิจใหม่กลุ่มนี้จะสามารถกุมอำนาจในเวทีโลกได้ในเวลาไม่ช้าไม่นานอย่างแน่นอน

ประการที่สาม คือ การให้ธนาคารพาณิชย์ในยุโรปเพิ่มทุนมูลค่ารวมกัน 106.4 พันล้านยูโร เพื่อเพิ่มความแข็งแกร่งให้แก่ภาคธนาคาร โดยประกาศออกมาแล้วว่า ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2555 ธนาคารพาณิชย์ต้องดำรงเงินกองทุนขั้นที่ 1 ต่อสินทรัพย์เสี่ยง (Tier-1 Ratio) อยู่ที่ 9% หลังจากปรับลดมูลหนี้ของกรีซแล้ว อย่างไรก็ตาม นโยบายนี้อาจส่งผลให้ธนาคารพาณิชย์ต้องพะวงแต่การเพิ่มทุนของตนเอง จนให้ความสำคัญน้อยลงกับการปล่อยกู้ อันจะเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจของยูโรโซนในที่สุด

นอกจากนี้ ที่หลายฝ่ายยังห่วงอยู่มาก คือ ยูโรโซนจะสามารถกดดันให้อิตาลีซึ่งมีขนาดเศรษฐกิจใหญ่เป็นอันดับ 3 ของกลุ่มเร่งปฏิรูปเศรษฐกิจและการเงินของประเทศได้สำเร็จหรือไม่ เนื่องจากอิตาลีมียอดหนี้สาธารณะสูงที่สุดในยูโรโซนถึง 1.9 ล้านล้านยูโร หรือคิดเป็นราว 120% ของ GDP และเศรษฐกิจก็ขยายตัวในระดับต่ำหลายปีติดต่อกัน

แผนช่วยเหลือทางการเงินดังกล่าวจึงเป็นเพียงตัวแปรแรกต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวของยูโรโซนในการต่อสู้กับวิกฤตการเงิน ประเด็นสำคัญอื่นๆ ที่ยังคงต้องจับตามองอย่างใกล้ชิด คือ ความรวดเร็วและประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหา โดยเฉพาะการกระตุ้นเศรษฐกิจยูโรโซนให้หลุดพ้นจากภาวะถดถอยอย่างเต็มตัว

Disclaimer : คอลัมน์นี้เผยแพร่เพื่อให้ความรู้ด้านเศรษฐกิจมหภาค ภาวะธุรกิจและอุตสาหกรรม และเศรษฐกิจต่างประเทศ ทั้งนี้ บทความฉบับนี้ เป็นข้อคิดเห็นส่วนบุคคล จึงไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับความคิดเห็นของธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย